

17=22 drg.
h. 87. 19. 17. V. 30.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32 — K
Félévre — — — 18 — K
Negyedévre — — — 8 — K
Egy hóra — — — 2 70
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz le.
Azonkívül az összes hír-
: : : detési irodák : : :
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 76. szám.

Hétfő, április 2.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

Az orosz szocialisták békenyilatkozata.

A német szociáldemokrata párt távirata. — Az orosz forradalom hírei. — A királyi pár látogatása a német császári párnál. Német hajó sikere. — A mai Höfer jelentés.

A német szociáldemokratapárt távirata az orosz szocialistáknak.

Budapest, április 2. Berlinből sürgönyzik: A Vorwärts jelenti:

A német szociáldemokratapárt elnöksége tegnap Kopenhágába a következő táviratot intézte:

„Stauning miniszterhez Kopenhága. A Kopenhágában időző orosz szocialisták békenyilatkozatot intéztek hozzánk, amelyben azon várakozásnak adnak kifejezést, hogy határozottan foglaljunk állást minden olyan törekvés ellen, mely az orosz forradalom fejlődésébe való beavatkozásra irányulna. Németország szociáldemokratái teljesen egyetértenek ezen nyilatkozattal. A birodalmi gyűlés legutóbbi tanácskozásai alkalmával határozottan ezirányban működött, a birodalmi gyűlésen a többi pártok és a kormány határozottan állást foglalt minden Oroszország belügyeibe való beavatkozás ellen. A német szociáldemokrácia egyidejűleg üdvözlözi az orosz proletariátust a politikai szabadság utjában elért sikereihez; hő óhaja, hogy az orosz nép politikai haladása járuljon hozzá ahhoz, hogy mihamarább biztosítsák a világ részére ama béke, amelyért a német szociáldemokrácia a háború kitörése óta küzd. Kérjük, hogy ezen nyilatkozatunkat tegyék közzé a Szociáldemokrata című lapban és táviratilag közöljék Csejdzével, valamint a pétervári dumával.

A pártelnökség nevében:
Ebert.”

Az orosz forradalom hírei — Az orosz alkotmányozó gyűlés.

Budapest, április 2. A Petit Parisien írja:

Pétervárról táviratozzák: A kormány és katonai bizottságok között az alkotmányozó gyűlés egybehívása dolgában megindult tárgyalások még nem nyertek befejezést. A kormány hiszi, hogy a választásokat a nyár közepén megejtethetik. A katonai bizottság azt kívánja, hogy a választásokat korábbi időpontra tűzzék ki, de ennek még nagy nehézségei vannak, mert nincs még megállapodás arra nézve, hogy a hadsereg miképpen vegyen részt a választásokon. A politikai helyzet még mindig igen kuszált, a munkás- és katonai bizottságok szigorúan ellenőrzik a kormány minden tényleges helyzetét az, hogy a kormány

minden intézkedését közzététel előtt ezen bizottságoknak kell jóváhagyniok.

Az orosz kormány a főhadiszállásra utazik.

Budapest, április 2. Szentpétervári hivatalos jelentés hozza a hírt, hogy Lwow hereg miniszterelnök a kormány valamennyi tagjával elutazik a főhadiszállásra.

Szentpétervárott tüntetnek a háború mellett.

Budapest, április 2. Berlinből sürgönyzik:

A szentpétervári helyőrség tizezer katonája tegnap felvonulást rendezett a fővárosban, a tauriai palota előtt üdvözölték a kormányt és kijelentették, hogy jelszavuk a háború a végleges győzelemig.

Az orosz pacifisták összeköttetése Németországgal.

Budapest, április 2. Stockholm-ból sürgönyzik:

Gorkij Maxim javasolta, hogy rendes orosz kurir szolgálatot rendezzenek be Svédország felé, hogy ily módon állandó összeköttetésben legyenek a német pacifistákkal.

Még mindig folynak a letartóztatások Szentpétervárott.

Budapest, április 2. Kopenhágából sürgönyzik:

Szentpétervárott még mindig tart a régi rendszer híveinek letartóztatása. Ujabbban letartóztatták Resanov ezredest, Csbykint, a pétervári gárdeezred parancsnokát. Ez utóbbit a Kaukázusban épen akkor tartóztatták le, amikor egy levelet vitt Maria Pavlovna nagyhercegnőtől Vladimirovics Boris herceghez. A hercegnő lakásán házkutatást tartottak, a letartóztatásról szóló hírek egyelőre hamisak. Ugyancsak letartóztatták a kaukázusi milícia vezetőjét Partulakov alezredest, a nagyhercegnő segítőitársát, Plehwe volt belügyi államtitkárát, Simonovicsot, Rasputin volt titkárát. Letartóztatása után kiűnt, hogy nem is utóbbi volt Rasputin titkára, hanem Wotinszky, akit szintén letartóztattak.

Radoszlavov nyilatkozata az oroszországi helyzetről.

Budapest, április 2. Szófiából sürgönyzik:

Radoszlavov miniszterelnök a szobranje ülésén bejelentette, hogy a birodalmi kancellár és a monarchia külügyminiszterének Oroszországról szóló kijelentéseihez teljes mértékben csatlakozik.

Höfer mai jelentése.

Budapest, ápr. 2. Höfer altábornagy a vezérkar főnökének helyettese jelenti:

Keleti harctér:

József főherceg hadsereg arcvonalánál több ízben nagyobbfokú harci tevékenység. Az Uz völgyétől délre erős orosz előretörést az ellenség jelentős veszteségei mellett visszavertünk. Az Erdős-Kárpátokban felderítő osztagaink eredménnyel működtek. Keletgaliciában és Wolhyniában nincs különös esemény.

Olasz és délkeleti harctér:

Változatlan.

A királyi pár látogatása a német császári párnál.

Budapest, április 2. Bécsből sürgönyzik:

Zita királyné kifejezte abbéli kívánságát, hogy szeretné mielőbb megismerni a német császárnét, ezért Károly király és Zita királyné ma este a német főhadiszállásra utaznak a császári pár látogatására. A két uralkodó találkozását egyúttal politikai megbeszélésekre is felhasználják. Ez okból a királyi párral utazik gróf Czernin külügyminiszter, aki a kancellárral fog tanácskozni.

Német hajó nagy sikere a brazilai partoknál.

Budapest, április 2. A Reuteriroda jelenti Rio de Janeiróból.

A Cambonne nevű francia bárka kétszáz angol, olasz és francia matrózzal, akik egy Seeadler nevű német hajó által elsüllyesztett különféle hajókról valók, ideérkezett. A matrózok elmondták, hogy a német hajó aknákat rakott le a brazilai partoknál, ezért történt ott annyi elsüllyesztés. A Seeadler tizenhét hónapra el van látva élelemmel, munícióval és a többiek közt elsüllyesztette az 5500 tonnás Rohmott, a 3250 tonnás Glad Royal, a 3100 tonnás Gounod és a 3150 tonnás Rauchefoucauld hajókat.

Az Unio élelmezési bajai.

Budapest, április 2. A Daily Telegraph jelenti Newyorkból:

Amerikai szakértők vallomása szerint az Unio komoly gabonahiány előtt áll, úgy hogy valószínűleg be kell vezetni a kenyéradagolást.

Minisztertanács.

Budapest, április 2. Vasárnap délelőtt gróf Tisza István miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen báró Kürthy Lajos az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke is résztvett.

A szegény iskolásgyermekéért.

— A Gyermekbarát-egylet működése. —

Nagybecskerek, 1917. április 2.

A nagybecskereki Gyermekbarát-egylet, városunk ezen legrégebbi filantrop egylete, zajtalanul, feltűnés nélkül fejti ki *Menczer* Lipót lelkes vezetése mellett áldásos tevékenységét.

Csak egyszer lép évenként a nyilvánosság elé, amikor beszámol egész évi sáfarkodásáról.

Ezt teszi most is évi jelentésében, a melyet a szombaton tartott választmányi ülés elé terjesztett.

A jelentésből az tűnik ki, hogy a harmadik éve dúló háboru folytán tetemes módon megnövekedett a szűkölködő gyermekek száma, de ezzel arányban áll a jószívű közönség hathatósabb támogatása, úgy hogy az egylet eleget tehetett a hozzáfűzött várakozásnak.

A jelentésnek a segélyezés mérvére vonatkozó jelentését egyébként a következőkben adjuk:

„A segélyezés súlypontja ez idén is legfőképpen a lábbelivel való ellátásra esett. A rohamosan emelkedő cipőárak folytán egyletünk már kora ősszel, jóval a segélyezés megkezdése előtt fordult a gyárakhoz és a helybeli cipőüzletekhez, hogy cipőszükségletét biztosítsa.

Amde a váratlanul bekövetkezett román rablótámadás új feladat elé állította a hatóságokat és a társadalmat.

Erdélyi véreink földönfutókká lettek és a hatóságoknak sietniük kellett, hogy a városunkban és annak környékén elhelyezett, mindent nélkülöző menekültek gyermekeit egyebek mellett lábbelivel is lássák el.

A cipőkészletet lefoglalták és mi honfitársi türelemmel vártunk, míg keményen sujtott, szerencsétlen vendégeink el voltak látva lábbelivel. Ennek meglőrténte után mi is beszerezhetjük a mi rendes védeenceink részére a szükséges cipőt, aránylag eléggé olcsó áron. A fiuk részére nagyrészt fatalpu bakancsot, párját 14—17 koronáért, a leányok és kisebb fiúk részére bőrtalpu cipőt 13—34 korona árban. Összesen kiosztottunk 110 pár lábbelit 1964 korona értékben.

De ezzel még nem merült ki téli segélyakciónk, nem tettünk eleget az összes igényeknek, mivel még nagyon sok volt a jelentkező.

Az igazi tél csak január második felében köszöntött be egész erejével és már azon voltunk, hogy tartaléktökeinkből fordítsunk egy részt újabb cipővásárlásra, amikor — bár ez már a következő évi jelentésünkbe tartoznék, mindazáltal már most is bejelentjük, — az országos hadsegélyző bizottságtól 2000 koronás segélyt kaptunk, amelyből a tartós téli időjárás folytán tovább folytathattuk a segélyezési akciót és újabb 67 pár cipőt szereztünk be. Így tehát ezzel együtt 177 pár lábbelit osztottunk ki, 65 párral többet mint az elmúlt télen.

Könyvekkel és írószerekkel való segélyezésre 130 K-t fordítottunk, a „Misszió”-egyesület jótékony intézményeihez 60 koronával járultak hozzá. Az összes kiadás 2200 korona 36 f volt.

Az ideji, jóval nagyobb kiadásokkal szerencsére arányban emelkedett jölteveink adókozó kedve, akik a sokféle más jótékony intézmény támogatása mellett nem feledkeztek meg szerény egyletünkről. Különösen a magánosok adományai és gyűjtései emelkedtek nagy mértékben, amennyiben ezek részéről 1214 K 30 f folyt be. (Tavaly csak 480 K.) A pénztézetek 230 koronával, egyletek és testületek 340 koronával támogatták egyletünket, rendes évi segélyképpen pedig az államtól 200 K, a vármegyétől 150 K, a várostól pedig 140 koronát kaptunk. A hadikötvények és betétek után kamat fejében 325 K 38 f, rendes tagsági díjakban 163 K folyt be. Az összbevételek 2762 K 68 f volt, — 867 koronával több mint

az előbbi évben. Ezen kedvező adomány lehetővé tette, hogy a mostani rendkívüli drágaság mellett is kielégíthetünk minden némiképp jogosult igényt. Hálás köszönet érte összes jölteveinknek!

Az egylet vagyona az 1916. év végén 5676 K 07 f, amelyből 4650 K hadikötvény-kötvény; ezekben bennfoglaltatik a *Menczer Erzsébet*-alapítvány 1400 koronával, a *Baaden Károly*-alapítvány 350 koronával és a *Steinitzer*-alapítvány 400 koronával. A takarékpénztárral elhelyezett tartaléktöke 1026 K 07 f.

Leves konyhánk a váltakozó tanítás és helyiség hiányában ezen a télen sem működhetett.

A választmány egyhangú helyesléssel fogadta az évi jelentést, valamint a számadásokat és a költségvetést is és a felmentvényt megadta.

A közgyűlést április 9-én, határozatképtelenség esetén április 15-én délelőtt fel 12-kor tartják meg a rk. hitközség termében.

HIREK.

— Hivatalos jelentések április hó 1-éről.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti és délkeleti harcér:

Nincs jelenteni való.

Olasz harcér:

A Bigliától délre vívott harcokból eredő zsákmányunk 12 géppuskára és 3 aknavetőre emelkedett.

A Sülsi-hágótól délre csapataink a Val dei Vitelli völgy nyílásának területén az ellenség egy támadását visszaverték.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Lens és Arras között erős angol felderítő osztagoknak széles arcvonalban intézett előretörései meghiúsultak. Arrastól délkeletre több zászlóaljnak a kezükben levő *Chemin sur Coicul* falu elleni támadásait visszaverték. Az angolok a Perronesből *Gonseaucourtha* vezető országot és az *Erignon-patak* mélyedése közt vonalaikat veszteségteljes harcokban két-három kilométerrel előretolták. A *Soissons*ból északra felé vezető országot mentén tegnap az előrenyomuló és teljesen eredménytelenül visszaözlő francia támadó csapatok ütegeinknek és géppuskáinknak kitűnő célpontokul szolgáltak. Saját felderítő előretöréseinknek *Lenstől* északra veszesség nélkül számos fogoly lett az eredménye. Azokat az ellenséges osztagokat, amelyek éjszaka megkíséreltek, hogy *Combrestől* délnyugatra, a *St. Mihieltől* keletre és a *Parroy*-erdőben ársainkba benyomuljanak, mindenütt nyomban elűzték.

Keleti harcér:

Lényeges esemény nem történt.

Macedon arcvonal:

A helyzet változatlan. Repülőink leszedtek két felgyújtott kötött léggömböt és nagy hatással bombáztak csapatgyűléseket a *Cserna-hajlásban*. — *Ludendorff*.

— A közigazgatási bizottság ülése. Torontál vármegye közigazgatási bizottsága dr. *Dellimanics* Lajos főispán elnöklésével ma délelőtt tartotta április havi rendes ülését. Az ülésen jelen voltak: *Majos* Károly min. tanácsos pénzügyigazgató, *Kéler* Ákos megyei főügyész, dr. *Haidegger* Lajos megyei főorvos, *Wattay* Dezső megyei árvászkéi elnök, *Vámos* Ignác műszaki tanácsos, *Grézló* János kir. tanfelügyelő, dr. *Czenger* Nándor kir. ügyész, *Axmann* János kir. főállatorvos, dr. *Annau* Ernő, ifj. *Daniel* Pál, *Dolleschall* Lajos, dr. *Pollák* Viktor és *Schulpe* Vilmos bizottsági tagok.

Elnöklő főispán az ülést megnyitván mindenekelőtt szívélyesen üdvözli a közigazgatási bizottság nevében az itt első ízben megjelenő

Majos Károly pénzügyigazgatót. *Majos* Károly pénzügyigazgató megköszöni az elnöklő főispán szíves szavait és kéri működéséhez a bizottság jóakaratu támogatását, igyekezni fog az előlegezett bizalmat kiérdemelni.

Dr. *Dellimanics* Lajos főispán örömmel adja tudomásul, hogy a bizottság két tagja, dr. *Haidegger* Lajos megyei főorvos a háborus közegészségügy terén kifejtett működéséért, dr. *Wattay* Dezső árvászkéi elnök pedig a volt kormánybiztosság melletti munkálkodásáért legfelsőbb királyi kitüntetésben részesültek, amennyiben a király mindkettőjüknek a *Ferenc József*-rend lovagkeresztjét adományozta a vitézségi érem szalagján. A bizottság a kitüntettek zajos éljenzéssel üdvözölte.

Az ülés további folyamán a szakelőadók megtették szokásos havi jelentésüket, amelyekről lapunk holnapi számában számolunk be részletesen.

— **Lelekészválasztás az ág. ev. egyházban.** A nagybecskereki ág. h. ev. egyház tegnap délután tartotta lelekészválasztó közgyűlését, amelyen az egyháztagok nagy többséggel ifj. *Koren* Pál törökbecsei lelekészt választották meg a helybeli ág. ev. egyház lekipásztorává.

— **Hivatalvizsgálat.** A kultuszminiszter kiküldötte, *Mosdóssy* Imre kir. tanácsos tanfelügyelő aki — mint hírül adtuk — kedden megkezdte a kir. tanfelügyelői hivatal megvizsgálását és a helybeli iskolákat is meglátogatta, pénteken este befejezte a hivatalos vizsgálatot és a tapasztaltak felett teljes megaláztatást és elismerést fejezte ki. A miniszteri biztos innen szombaton *Pancsovára* utazott az ottani kir. tanfelügyelői kirendeltség megvizsgálása céljából.

— **Az adóvallomások eihalasztása.** A Budapesti Közlöny tegnapi, április elsei száma közli a pénzügyminiszternek a pénzügyigazgatóságokhoz intézett körrendeletét, amelyben a *jövedelem-, vagyon- és hadinyereségadók bevallásának határidejét április hó 30-ikáig meghosszabbította.* Így az április végéig beadott vallomások kellő időben beadottnak tekintendők.

— **A feimentések revíziója.** A Délmagyarországi Közlöny írja: „Az utóbbi hónapokban a legellentétebb hírek kerültek forgalomba a feimentések revíziójáról. Azt a hírt terjesztették többek közt, hogy a 32, illetve 36 évig minden felementett behívunk, majd azt beszélték, hogy a felementettek újra fogják sorozni. Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a magyar kormány *Tisza* István gróf miniszterelnök javaslatára állást foglalt a felementések egyéni elbírálása mellett. A revízió alkalmával tehát egyénenként, illetve esetenként fogják elbírálni, hogy a felementés fenntartása indokolt-e. Így tehát elejtették azt a tervet, hogy bizonyos korhatárig, például 32 vagy 36 évig minden felementés megsemmisüljön.”

— **Drágább lesz a hivatalos lap.** Minden drágább lett, a cukor is, a kávé is, a ruha is és most a hivatalos lap is. Aki ezentul meg akarja tudni, kapott-e kitüntetést, kineveztek-e, vagy tüzték-e ki ellene árverést, annak többet kell fizetni a Budapesti Közlönyért. A papír és a nyomás rendkívüli megdrágulására való tekintettel a belügyminiszter megengedte, hogy évi 40 koronáról 48 koronára emeljék a hivatalos lap előfizetési árát.

— **A zenekedvelők egyesülete kö gyűlése.** A nagybecskereki zenekedvelők egyesülete ápr. 1-én tartotta évi rendes közgyűlését *Jankó* Ágoston udv. tanácsos alispán elnöklete alatt a vármegyeház kistermében az érdeklődő tagok élénk részvétele mellett.

A titkári jelentésből tudjuk meg, hogy az egylet, kapcsolatosan a vezetés alatt álló zenekedvelők egyesületével, amelynek 90 növendéke van 10.000 koronás költségvetéssel szolgálja nemes célját. Egy növendék az orsz. zeneakadémiába lépett át és ott mindjárt a II-ik osztályba lett sorozva, ami ritkán történik. A titkári jelentés után a közgyűlés elhatározta, hogy egy új zongorát szereznek be és hogy április hó 21-én délután a helybeli Kaszinó nagytermében növendék hangversenyt tartanak.

A tisztikar lemondása után választás útján betöltötték a tisztségeket a következőképpen. Elnök: *Jankó* Ágoston udv. tanácsos alispán. Alelnök: dr. *Perisics* Zoltán. Igazgató: *Járosy* Dezső. Titkár: *Strus* Serafin. Pénztáros: *Tol-*

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN

Telefon 330.

Kedden, április 3-án 2 előadás, d. u. fél 6 és este 8 órakor:

Szerdán, április 4-én 2 előadás, d. u. 6 és este 8 órakor:

A kinematográfia diadala!

A J O G H I

A kinematográfia diadala!

Misztikus filmdráma előjátékkal és 5 felvonásban. Irta, rendezte és a főszerepet játssza *Paul Wegener*. A fő női szerepet játssza a világhírű *Lydia Salmonova*.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, április 3-án két előadás, d. u. 6 órakor mérsékelt helyárrakkal, este 8 órakor rendes helyárrakkal

Tisztító tűz

Dráma 3 felvonásban.

Mari zongaraművész

Vigjáték.

A nagybácsi tévedése

Bohózat.

Virágok fejlődése

Szines természeti kép.

Helyárrak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f. — —
Rendes: páholyülés 120 K, I. hely 1—K, II. hely 80 f., III. hely 50 f. — —

veth Oszkár, Karmester: Ripka Imre, Karnagy: Schusztér József, Irattárnok: Kontarik Gyula és Drndarszky György. Ezenkívül a választmányi tagokat választották meg.

— **A tisztviselő egyesület közgyűlése.** Az osztrák-magyar első általános tisztviselő egyesületnek nagybecskereki takaré- és előlegezési társulata tegnap tartotta 30-ik évi rendes közgyűlést a városházán a tagok élénk részvétele mellett dr. Nónay Pál közgyűlési elnök elnöke alatt. A közgyűlésen a társulat vezetősége beszámolt a múlt évi működéséről, amit a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. A jelentés után az igazgatóságba újból beválasztották dr. Nónay Pált, Löffler Jónást, Bárány Bélát, Lowieser Imrét és az elhunyt Knyaszkó Lajos helyébe Urhegyi Jánost. Az osztalékot a közgyűlés 5%-ban állapította meg.

Közgyűlés után nyomban megalakult az igazgatóság, amelynek elnökévé Rigó István vármegyei másodfőjegyzőt, alelnökeivé dr. Nónay Pált és Mattanovich Györgyöt választották meg.

— **Választójogi vizsga.** A nagybecskereki I. számú áll. elemi iskolában szombaton délelőtt tartották meg a VI. osztály záróvizsgáját, melyet az 1913. évi XXXVII. t. c. úgy az általános népműveltség, mint az értelmes választók létszámának mentől jobban való emelése érdekében elrendel. A vizsgán Kontarik Gyula miniszteri megbízott iskolafelügyelő elnököt és jelen voltak Menezser Lipót, az Iskolagyermekbarát-egyesület elnöke, Magyar Pál apát-kanonok a rk. egyház képviselőjében és Wégling István igazgató vezetésével a tanstípus tagjai. A vizsgán részt vett tanulók mindnyájan sikerrel tették le a vizsgát, amelynek befejeztével az elnöklő iskolafelügyelő elismerését fejezte ki az osztály vezetőjének, Magyar Dille Hilda áll. tanítónőnek a szép eredményért.

— **Elítelt molnár.** A Hadi Termény r.-t nagybecskereki kirendeltsége feljelentése folytán a nagyszentmiklósi járás tb. főszofigabirája Radojcsics Sándor nagyörszi vámmalomtulajdonos ellen több rendbeli kihágás elkövetése miatt példás ítéletet hozott. Radojcsics a H. T.-nek egyetlen szem vámgabonát nem jelentett be, őrési tanusítványokat nem küldött be a kirendeltségnek, sőt azokat a helyszínen megtartott ellenőrzés alkalmával nem volt hajlandó átengedni. Vámkörménye felett önmaga rendelkezett és a község lakosságának segédkezet nyújtott ahhoz, hogy őrési tanusítványok nélkül őröljenek. Radojcsics arra az állaspontra helyezkedett, hogy saját vagyona felett maga rendelkezik, ami természetesen, — miután a miniszteri rendeletek a vámgabonát illetőleg másként intézkednek — téves felfogás, ezért kellett Radojcsicsot összesen 4 havi elzárásra, 100 napi elzárással megváltható 2000 korona pénzbüntetésre és malomüzemének a háboru tartamára való beszüntetésére ítélni. Elítelte ezenkívül a nagyszentmiklósi tb. főszofigabiró azon 55 őrölhető gazdát is, akiknek gabonáját őrlésre elfogadta. Ezen gazdák mindegyikét 60 koronával megváltható 3 napi elzárásra mint főbüntetésre és két napi elzárásra átváltoztatható 25 korona pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre ítélte el.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió-egyesület gyermeknépönyháji részére Eckstein Samu volt szive: tűzfát küldeni, amely nagylelkű

adományért ezton mond hálás köszönetet az egyesület elnöksége.

— **Adomány.** A Torontálmegyei tudóvszellenes egyesület törökbecsei fiókja a létesítendő megyei tudóvszellenes szanatórium javára 76 K 50 fillért küldött lapunkhoz. Az ő szejget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Az V. hadikölcsön címletei megörkeztek.** A Nagybecskereki takarékpénztár értesíti ezennel t ügyfeleit, hogy az V. hadikölcsön végleges címletei a pénztári elismervények beszofigáltatása ellenében hivatali helyiségében a pénztári órák alatt átvehetők.

— **Szénzsükséglet bejelentése.** Az Országos Szénbizottság közlése alapján a kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a porosz szénfelhasználó üzemekeket, hogy ezen minőségű szénből mutatkozó április havi szénzsükségletüket sürgősen rendeljék meg eddigi szállítójuknál. Ha ez a szállító nem magyar kereskedő, az illetőnek neve és a nála megrendelt mennyiség a kamarával az Országos Szénbizottságnak való bejelentés végett április hó 2-áig okvetlenül közlendő.

— **Vaslemezvények legmagasabb árának módosítása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a fémárak pótlásául szolgáló öntött és kovacsolt vasárak legmagasabb árát a 642/1917. M. E. számú rendelet módosította. Az új árjegyzékek az elsőfoku iparhatóságnál beszerezhetők. Az eladók kötelesek ezeket az új árjegyzékeket a régi hivatalos árjegyzékhez hozzáfűzve kéznél tartani.

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában Diana-sósorszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sósorszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszer, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségpótló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

kis üveg Diana-sósorszesz ára . K 1-30
nagy " " " " " 3-50
legnagyobb " " " " " 7-

DIANA kereskedelmi r. t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

A Torontálmegyei Központi Hitelszövetkezet közgyűlése.

Nagybecskerek, április 2.

A Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet tegnap, vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlést P o r o s z k a y Béla kir. tanácsos, elnök-igazgató elnöklésével.

A közgyűlésen a részvényesek szép számmal jelentek meg és egyhangulag tudomásul vették az igazgatóságnak az elmúlt üzletévről szóló jelentését, amelyet alább közlünk.

Ezután a zárszámadások megvizsgálása és a mérleg megállapítása után az igazgatóságban megürült két tagságra megválasztották dr. Magyar Károlyt és Marton Andort, a felügyelő-bizottsági három tagságra pedig Bogcha Márton, Kiss Istvánt és Menezser Lipót.

A választások megejtése után P o r o s z k a y Béla elnök-igazgató a részvényesek élénk éljenzése közben a közgyűlést berekesztette.

Az évi jelentés a következő:

Tisztelt Közgyűlés!

A mult 1916. évre vonatkozó zárszámadásunkat az alábbi jelentéssel szerencsétlenül beterveztünk.

Tagjaink hiteligenyei kielégítése és egyéb anyagi érdekeik előmozdítása körül a mult évben sem fejthettünk ki nagyobb tevékenységet, részben mert a még mindig dúló világháboru folytán a közzgazdasági élet rendes fejlődése meg van benuva, a szerzett és összegyűjtött vagyonnak befektetésekben való elhelyezése megnehezült, részben mert tagjaink számottevő része katonai szolgálatra bevonult és így támogatásunkat már ez okból igénybe nem vehette.

Az előbb említett nehézség következtében a pénzüntézeteknél gyümölcsözőleg elhelyezett betétek rendkívüli mérvben szaporodtak; intézetünknel a mult év végén 660.104 korona 05 fillérrel többre rugtak a betétek mint az 1915-ik év végén.

Ily körülmények között üzleti szempontból kedvező eredmények kell tekintenünk azt, hogy kihelyezésünk a mult év végén az év folyamában történt számottevő visszafizetések dacára nem apadt, hanem az előző év végén kihelyezett váltó- és kötvénykölcsonöket 44.343 koronával fölülmulta.

A mult évben kibocsájtott IV. és V. hadikölcsön sikerének érdekében eredményes tevékenységet fejtettünk ki, nem csak azzal, hogy betevőinknek betéteiket felmondás nélkül azonnal visszafizettük és hadikölcsön jegyzésre buzdítottuk, hanem azzal is, hogy tagjainknak kedvező feltételek mellett hadikölcsön jegyzésére megfelelő összegeket hitelezünk és a székhelyünkkel szomszéd községekben is hadikölcsönjegyzőket toboroztunk.

Tevékenységünk kedvező eredménnyel járt, amennyiben intézetünknel az említett két hadikölcsönből összesen 3.322.050 korona jegyeztetett. Ezen összeggel a szövetkezetünknel jegyzett hadikölcsönök 7.625.150 koronára szaporodtak fel.

Intézetünk saját számlájára a mult évben kibocsájtott hadikölcsönből 190.000 koronát jegyeztünk.

Ezzel az általunk jegyzett hadikölcsönök összege 800.000 koronára emelkedett; ebből készpénzben 236.750 K befizettünk, 563.250 koronát pedig az anyaintézetünknel felvett lombardkölcsonnnel fedeztünk.

Üzletrészeinkből a mult évben 8547 korona 72 fillért fizettünk vissza nagyrészt oly tagjainknak, kik vagyoni vagy személyi viszonyaiknál fogva kénytelenek voltak üzletrészeiket felmondani, vagy azoknak tartozásukba való leszámítását kérni.

A mérlegünkben kitüntetett 3270 korona leírás a következő tételekre oszlik: 770 koronát mint kétes követelést irtunk le, 500 koronát a felszerelésből irtunk le, 2000 koronát pedig intézeti házunk értékéből. Itt felemlítjük, hogy jövőbeni esetleges veszteségek fedezésére kívánatosnak tartottuk egy külön tartalékalapot teremteni és annak címén az előterjesztett mérlegbe 4000 koronát felvettünk.

Folytatólag jelentjük, hogy az elmúlt évben szövetkezetünkbe 67 tag lépett be, 73 tag pedig kilépett. Az év végén tagjaink száma 1432 volt, kik összesen 4987 üzletrészt jegyeztek, melyre 440.035 korona 22 fillér lett befizetve.

Ezek után indítványozzuk, hogy je lentésünk helyeslő tudomásvétele mellett az előterjesztett mérleg szerinti 33.493 korona 70 fillér tiszta jövede-

lemből 10%, vagyis 3349 korona 37 fillért a tartalékalap gyarapítására, 21.672 korona 35 fillért az üzletrészek 5%-os osztaléka kifizetésére, az igazgatóság részére az 1898. évi XXIII. t. cikk 30 §-a értelmében megszavazható 10% jutalék, vagyis 3349 korona 37 fillérből 1674 korona 68 fillért az elnökgazgató részére, 1674 korona 69 fillért az igazgatósági tagok jelenléti jegyeinek beváltására, 1000 koronát közjótékonyági célokra az igazgatóság rendelkezésére bocsájtani, végre a fennmaradt 4122 korona 61 fillér felesleget ugyancsak a tartalékalap növelésére fordítani szíveskedjék.

Vége javasoljuk miszerint figyelemmel arra, hogy dr. Magyar Károly és Marton Andor igazgatósági tagok megbízatása lejárt, azok helyébe új tagokat választani és hason okból a felügyelő-bizottság összes választás alá eső tagjait megválasztani szíveskedjék.

Nagybeeskerek, 1917. március 22.

Az igazgatóság.

— **Könyveket a haretérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a haretérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.**

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-jegylete” nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadja a befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetők.

A Felsőtorontáli ármentesítő és belvízszabályozó társulat igazgatójától.

953. ig. ex 1917. szám.

259-1

Hirdetmény.

Az alapszabályok 41. §-a értelmében tudatom az érdekeltség tagjaival, hogy az 1916. évi társulati számadások felülvizsgálására megválasztott számvizsgáló-bizottság folyó évi április hó 10-én délelőtt 8 órakor kezdi meg működését a társulati székházban.

Nagykikinda, 1917. évi március hó 31-én.

Hausser, igazgató.

Meghívó.

Miután az 1917. április hó 1-re egybehívott közgyűlésre az alapszabályok 29. §-ában előírt részvényes az ugyanott előírt részvény birtokában nem jelent meg, ezennel az alapszabályok 30. §-a alapján újból meghívottnak a

»Szerb Takarékpénztár R.-T.«
részvényesei a

X. évi rendes közgyűlésre,

mely 1917. évi április hó 12-én (30. III.) délután 3 órakor az intézet helyiségében ugyanazzal a nappal meg fog tartatni.

Nagybeeskerek, 1917. ápr. 1-én.

Az igazgatóság.

Kertre néző szép lakás május 1-re kiadó

Melencel-utca 22.

Eladó

egy 4-es kis esélőszekrény kitűnő karban, javítást nem igényel, hozzá herefejtő és főzettel és mellékszikkal, szabadalmazott sziták, zsákoló készülékkel, kitűnő tisztító szerkezzel, toklásolóval. — Megtekinthető bármikor. — Ugyanott egy kötőgép is eladó.

Gajda Pálné Basahid
Torontálvármegye.

Diósadi Bodó János honvédszázados aktuális háborus művei:

A nemzetközi jogok a háboruban.

I. Szárazföldi háboru.

II. Tengeri háboru 2.— K.

A kómkedés békében és háboruban 1.— K.

A franktirőr harc 1.— K.

Montenegróiak a balkáni háboruban 1.80 K

A világháboru és a hadijog . . . 3.— K.

Megrendelhetők:

Minden nagyobb hazai könyvkereskedésben.

Főbizomános: Toldi Lajos könyvkereskedő, Budapest, II., Fő-utca 2. szám.

A Sorger-féle Königsdorf Albrechtsdorf és Gisellenhaini védgátat építő és földművelő részvénytársaság.

AZ 1916. ÉVI ZÁRMÉRÉS:

VAGYON.

1. A Kettacska Gréda 1007 hold ☐ -öl területének 19 évre szóló vízmentes használatára	329.600 K — f
2. Pénzkészlet 1916 dec. 31-én	2.648 „ 73 „
3. Részvényesek betétje	6.190 „ 12 „
	338.438 K 85 f

TEHER.

1. Részvénytőke	329.600 K — f
2. Részvényesek követelése	6.190 „ 12 „
3. Mérlegegyenleg	2.648 „ 73 „
	338.438 K 85 f

NYERESÉG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMOLA.

TARTOZIK.

1. Díj- és költségzsámla az 1916-ik évre	693 K 31 f
2. Mérlegegyenleg	2.648 „ 73 „
	3.342 K 04 f

KÖVETEL.

1. Mérleg-elővitel	2.247 K 13 f
2. Kamatszámola	94 „ 91 „
3. Haszonbérleti jövedelem az 1916. és 1917-iki évekre	1.000 „ — „
	3.342 K 04 f

Kelt Nagybeeskerek, 1917. évi március hó 24-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Franz J. L. s. k.

Menczer Lípót s. k.

Dr. Pollák Győző s. k.

Haidegger Ödön s. k.

Megvizsgálóit és a könyvekkel megegyezőnek találtatott.

Kelt Nagybeeskerek, 1917. évi március hó 24-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Urbán Frigyes s. k.

Eckstein János s. k.

Naszke Károly s. k.

TEKINTETES KÖZGYŰLÉS!

Törvényes kötelezettségeinknek megfelelőleg ellenőriztük az ügykezelést és azt rendben, a mérleget helyesnek és a könyvekkel megegyezőnek találtuk, minélfogva kérjük az 1916. évre az igazgatóságnak és nekünk a felmentvényt megadni.

Kelt Nagybeeskerek, 1917. évi március hó 24-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Urbán Frigyes s. k.

Eckstein János s. k.

Naszke Károly s. k.